

A photograph of a Dutch farmstead. In the foreground, there is a lush green field. A wooden fence runs across the middle ground. Behind the fence, there is a brick house with a gabled roof and a barn. Large trees are scattered around the buildings. The sky is filled with grey clouds.

Boerderijenstichting Noord-Holland
jaarverslag 2019

Oogsten en zaaien

Inhoud

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1 Samenvattende inleiding	6
Hoofdstuk 2 Organisatie en werkwijze	9
Hoofdstuk 3 Activiteiten	15
Hoofdstuk 4 Advisering	31
Hoofdstuk 5 Verkort financieel jaarverslag	35
Hoofdstuk 6 Huidige organisatie en toekomstperspectief	41
Colofon	46

Kengetallen

Voorwoord

In 2019 hadden we een mooie oogst. We laten u hier met enige trots zien wat de resultaten van vorig jaar waren. Conclusie: de Boerderijstichting Noord-Holland groeit en bloeit.

In dit jaarverslag bieden we inzicht in waar we als stichting voor staan, wat onze doelen zijn en hoe we aan de toekomst werken. De basis voor onze oogst komt vooral uit de kracht van onderop: de vrijwilligers, de Vrienden van de Stolp, de stolpencommunity en alle betrokken partners. Zonder hen kon al dit werk niet worden verzet. Zij delen hun passie en kennis voor het behoud van het agrarisch erfgoed. Hun aantal groeit en daar zijn we trots op!

Uit deze oogst hebben we tevens goed zaaigoed overgehouden voor het volgende jaar. We werken hard aan de vele mooie resultaten die we daarvan kunnen ophalen. Een jaar dat we, ondanks de complexe maatschappelijke omstandigheden, met vertrouwen in zijn gegaan. We bouwen gestaag verder aan het versterken van de organisatie en al haar activiteiten, om daarmee beter te kunnen werken aan het behoud van ons mooie agrarisch erfgoed. Met dank aan allen die zich hiervoor hebben ingezet.

Namens het bestuur,
Peter van Zutphen, voorzitter

Hoofdstuk 1

Samenvattende inleiding

Na het bewogen jubileumjaar 2018 was het in 2019 tijd om te consolideren en vooruit te kijken. De nieuwe bestuursamenstelling werd verder versterkt met de invulling van de portefeuille pr en communicatie. Activiteiten die in 2018 voor het eerst werden uitgevoerd, zoals het Oogstfeest, de stolpencolleges en de productie van een magazine voor een bredere doelgroep, werden met succes gecontinueerd. Bestaande activiteiten kregen een nieuwe impuls, zoals de Nieuwsbrief en de Beeldbank. Er kwam ook, na 30 jaar, de aanzet tot een nieuwe huisstijl. Aanvullende ambassadeurs werden geworven en er werden acties op touw gezet om het aantal Vrienden van de Stolp uit te breiden. Het was een actief jaar waarin volop geoogst werd, maar zeker ook gezaaid voor de komende jaren.

Er is in 2019 veel positiefs te melden over de stolpen. Zo groeit de belangstelling voor de stolpen en gaat de verkoop van stolpen gestaag vooruit. Steeds meer jonge mensen beginnen aan het grote stolpenavontuur. Samen met de provincie Noord-Holland en Groene grachten werd een verduurzamingsproject opgezet speciaal om (nieuwe) eigenaren wegwijs te maken in de mogelijkheden; de Stolpenmenukaart.

Ook zijn de stolpen beter in beeld bij allerlei professionals en studenten. In 2019 kondigde Hogeschool InHolland aan samen met de BSNH een afstudeerproject te starten om studenten samen met eigenaren een plan van aanpak te laten maken voor de energetische verduurzaming van hun stolp. Er is nog veel te doen en dat doet de Boerderijstichting Noord-Holland (BSNH) het liefst samen met alle betrokkenen. Zita Pels, gedeputeerde Cultuur en Erfgoed van de provincie Noord-Holland zei het treffend op het Oogstfeest in oktober 2019: 'Tezamen kunnen we nog sterker de schouders zetten onder het behoud van de stolpen. De stolpen waar u en ik zo trots op zijn, die belangrijke dragers van ons cultuurhistorisch landschap, verdienen een goede bescherming.'

Hoofdstuk 2

Organisatie en werkwijze

2.1 Visie en beleid

De stolp is Noord-Hollands trots. Met zijn piramidedak en vierkante vorm, geeft de stolpboerderij het landschap identiteit. Vrijwilligers van de BSNH zetten zich al meer dan 30 jaar in voor het behoud van dit meest kenmerkende en smaakmakende gebouwtype van Noord-Holland. Zo ook in 2019. De stolpboerderij is te vinden van Texel tot en met de Haarlemmermeer. Er zijn er nog zo'n 5000 over, met name boven de lijn Haarlem-Amsterdam. Niet alleen stolpen, maar bijvoorbeeld ook kapbergen, skuurskotten en hallenhuizen worden door de stichting als waardevolle agrarische bouwkunst gezien.

Onze stichting heeft als statutaire doelstelling 'het behoud van en bevorderen van de landelijke bouwkunst in Noord-Holland, in het bijzonder ten aanzien van de stolpvormige boerderij'. Zij tracht dit doel te verwezenlijken door het geven van bouwkundige, financiële en algemene adviezen, het uitbrengen van publicaties en het (doen) organiseren van tentoonstellingen als ook andere activiteiten die bevorderlijk zijn voor het bereiken van het doel.

De missie is het in stand houden van de stolpboerderij, inclusief het boerenerf en de bijgebouwen. Stolpen met erven

en omringend landschap zijn een belangrijk onderdeel van het Noord-Hollandse cultuurhistorische erfgoed. De Boerderijstichting wil een bron zijn van inspiratie en kennis voor (toekomstige) eigenaren van stolpen, overheden, architecten, bouwbedrijven, makelaars en andere betrokken organisaties.

Het behoud van stolpen is niet vanzelfsprekend. Omdat de meeste stolpen hun traditionele agrarische functie van wonen en werken onder één dak zijn verloren, is het herbestemmen met nieuwe functies de grote uitdaging. Bewoners die willen verbouwen, nieuwe én toekomstige bewoners met een passie voor het karakter van de stolp, zijn daarin een essentiële sleutel. De strategie 'behoud door herbestemming' krijgt door hen vorm en daarom zijn de stolpeigenaren de belangrijkste doelgroep van de BSNH.

2.2 Kerntaken

De BSNH heeft een aantal kerntaken om de instandhouding van de stolp te bevorderen. Die zijn in 2019 niet veranderd. Het betreft het verzamelen, vermeerderen, toegankelijk maken en delen van kennis over de stolp. Het enthousiasmeren en bevorderen van het draagvlak bij eigenaren, experts en overheden voor het behoud van de stolp. Het adviseren op alle mogelijke vlakken, niet alleen stolpeigenaren op het ge-

bied van bouwkundige aspecten of energetische verduurzaming, maar ook het voeden van andere organisaties met kennis over stolp, erf en landschap met als doel dit alles in stand te kunnen houden. Samenwerken met organisaties die dezelfde belangen hebben en met hen ideeën uit te wisselen, activiteiten op te zetten en fondsen te werven. Aan alle kerntaken werd in 2019 succesvol invulling gegeven via de activiteiten.

2.3 Organisatiedoelen

In 2019 stelde de BSNH zich ten doel de in 2018 gestarte strategie uit te breiden en te verankeren. Daartoe wilde de organisatie zichzelf verder ontwikkelen, professionaliseren en versterken, het netwerk van stolpenvrienden uitbreiden en actiever maken, meer strategische allianties aangaan én de financiële basis versterken.

Deze doelen zijn in 2019 voor een groot deel gehaald. Door samen met andere organisaties projecten op te zetten en daar extra financiën voor te verkrijgen, was het mogelijk de organisatie te versterken, een pr- en marketingbeleid te ontwikkelen en uit te voeren, gebaseerd op de activiteiten, én actief te werken aan een interactief netwerk van stolpenvrienden. Het vermeerderen van het aantal donateurs bleek lastig, ook omdat er in 2019 gekozen is voor een verhoging

van de donateursbijdrage. Het aantal donateurs bleef nagenoeg hetzelfde.

In 2018 is gestart met het verbinden van eigenaren, liefhebbers en professionals in de Stolpencommunity Vierkantdelers. Daarin worden kennis, ervaring en trots gedeeld, zowel online als offline. In het project werden ook in 2019 vele activiteiten uitgevoerd die aanleiding waren voor de pers om te schrijven over stolpen. Door het activeren van deze community worden niet alleen individuele stolpen geholpen op weg naar herbestemming, maar wordt ook draagvlak gecreëerd voor het hele stolpenlandschap in Noord-Holland.

Het nieuw ingezette stimuleringsbeleid, gericht op kennisdelen, bewustwording, voorlichting en advies, met meerdere activiteiten vraagt nogal wat van een vrijwilligersorganisatie. Derhalve is de inzet van het projectmatig werken met ondersteuning van twee betaalde zzp'ers in 2019 gecontinueerd.

2.4 Samenwerking

Om meer slagkracht te krijgen in het bereiken van onze doelstellingen hebben we in 2019 meer samenwerking gezocht die ons verder kan brengen in onze strategie van bewustwording en kennisdeling.

Contacten met bestaande partners, zoals Agrarisch Erfgoed Nederland, de provincie Noord-Holland, diverse stolpengemeenten, Erfgoedvereniging Heemschut en MOOI Noord-Holland werden gecontinueerd en waar nodig geïntensiveerd. Constructieve samenwerkingen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Nationaal Restauratiefonds en de provincie Noord-Holland leidden niet alleen tot professionalisering en kennisvermeerdering bij de BSNH, maar zorgden ook voor een extra financiële impuls. De financiële bijdragen van deze organisaties hebben - samen met gelden uit het BPD Cultuurfonds, het TAQA Cultuurfonds en van diverse andere sponsors - gezorgd voor de uitvoering van extra activiteiten, zoals onder andere het digitale platform Stolpencommunity.nl, het magazine 'De Stolp', de tentoonstelling 'Wonen, werken en leven in een stolp' met fotografie van Kenneth Stamp, het inspirerende Oogstfeest en vele stolpencolleges en andere bijeenkomsten in 2019.

Gedeputeerde Zita Pels en Peter van Zutphen bij de presentatie van magazine De Stolp 2 op het Oogstfeest

Hoofdstuk 3

Activiteiten

Nieuwsbrief nr. 98

3.1 Nieuwsbrief

Ook in 2019 is hij vier keer per jaar bij ruim 1500 belangstellenden op de deurmat gevallen; de Nieuwsbrief. Het is het belangrijkste communicatiemiddel voor de Vrienden van de Stolp en wordt gemaakt door een redactie van vrijwilligers: allen met een passie voor stolpen. Met historische verhalen, reportages over activiteiten, oproepen en vaste rubrieken als Stolpen in de kunst, Kiek en de Binnenkijker. Met in 2019 onder andere de oudste stolp van West-Friesland, mooie herbestemmingsprojecten, een kijkje in Museumboerderij West-Frisia, kunst van Jeroen Allert, stolpencollege Herbestemming en aandacht voor het Stolpenoogstfeest. Dit alles in een frisse, vernieuwde vormgeving.

3.2 Excursie

De in 2018 succesvolle excursie 'Stomen langs stolpen' wordt in 2019 vervolgd met de volgeboekte voorjaars-excursie 'Varen langs stolpen'. Meer dan 30 belangstellenden deden in een salonboot de driehoek Langereis-Leijen-Verlaat aan. Vanuit Nieuwe Niedorp voer het gezelschap naar Braakpolder, alwaar een prachtvoorbeeld van behoud door splitsing van de voormalige burgemeestersstolp. Daarna volgde een bezichtiging van een grote stolp annex paarden-

Varen langs stolpen, bestuurslid Anneke Zandt geeft uitleg

De Beeldbank op boerderijenkaart.nl waar je stolpen kunt zoeken

houderij bij Verlaat en tenslotte een prachtig gerestaureerde stolp met niet vier, maar drie vierkantspalen. Een inspirerende tocht met mooie voorbeelden van herbestemming.

3.3 Beeldbank en Boerderijenkaart

In de Boerderijen Beeldbank van de BSNH staan ongeveer 5804 objecten. Dit is inclusief stolpen, gesloopte stolpen en stolpvormige gebouwen als stolpschuren, en schapenboetjes.

Het is een levend bestand dat voortdurend herijking nodig heeft om werkelijk goed te kunnen dienen als documentatie

van het stolpenbestand in Noord-Holland.

De Beeldbank had sinds de officiële introductie in 2007 geen grootschalige update meer gehad. In 2018 is vanuit het secretariaat gestart met het handmatig aanpassen van alle gegevens. In 2019 is dit proces nogmaals herhaald om de datering van de foto-opnamen toe te voegen, gedateerde fotografie aan te passen en ontbrekende boerderijen toe te voegen.

In 2019 is samen met MOOI Noord-Holland op basis van de gegevens in de Beeldbank de Boerderijenkaart ontwikkeld: een goed middel om stolpbebouwing visueel te vertalen. De

Bouwkundig adviseur Piet Tamis bij zijn stolp

kaart is ontwikkeld in een programmataal die ook door veel gemeenten en de provincie wordt gebruikt. De kaart levert een mooie visualisatie van de stolpendichtheid en de stolpen in het landschap. De kaart laat bovendien zien waar ooit stolpen stonden en waar nieuwbouwstolpen zijn verzezen. De gegevens hiervoor zijn door de BSNH aangeleverd en geactualiseerd.

3.4 Adviesaanvragen

Het aantal adviesaanvragen was ook in 2019 aanzienlijk. Er kwamen bij het secretariaat ongeveer zeventig aanvragen binnen, waarvan de helft voor een bouwkundige inspectie. Maar er waren ook vragen voor renovatie, splitsing, planologie en financiën.

De bouwkundige aanvragen worden behandeld door bouwkundig ingenieur en stolpenkenner Piet Tamis. Eigenaren met plannen voor bijvoorbeeld renovatie, verduurzaming of funderingsherstel die zijn aangesloten bij Vrienden van de Stolp, kunnen een eerste advies verkrijgen voor 125 euro. De overige vragen worden door het bestuur, de adviseurs of het secretariaat van de BSNH afgehandeld. Soms wordt er verwezen naar de stolpenconsulent of de ervenconsulent van MOOI Noord-Holland of de Loods Herbestemming van de provincie Noord-Holland. Ook worden vragen doorge-

zet naar de Stolpencommunity, waar mede-eigenaren hun opgedane kennis delen.

3.5 Stolpencommunity Vierkantdelers

3.5.1 Project, digitale community en ambassadeurs

In juni 2018 startte de BSNH met het innovatieve project ‘Stolpencommunity Vierkantdelers’, bedoeld om meer binding te creëren tussen stolpeigenaren, liefhebbers en kennishouders onderling, zowel online als offline. De doelstelling is het delen van kennis en elkaar inspireren, vooral met voorbeelden uit de praktijk. Het project is samen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Nationaal Restauratiefonds, de provincie Noord-Holland en Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland opgezet. De doorlooptijd van dit project bedroeg drie jaar om het de kans te geven te groeien en de projectactiviteiten te verankeren in de overige activiteiten van de BSNH. Vanwege de omvang en het experimentele karakter van het project is in 2018 Angeli Poulssen aangetrokken, een professionele externe projectleider. Samen met de inhoudelijke adviseurs (vrijwilligers) uit de projectgroep is zij verantwoordelijk voor invulling en uitvoering van alle activiteiten en voor het contact met inmiddels 22 ambassadeurs. Deze groep stolpbewoners is be-

Verhalenmiddag in Anna Paulowna onder leiding van Ineke de Morée

noemd op basis van hun betrokkenheid en ervaring op het gebied van diverse stolpen thema's. Zij zijn het gezicht van de community, ontvangen (potentiële) eigenaren op hun erf en promoten het idee dat een stolpencommunity een goede strategie is om stolpeigenaren te faciliteren en te inspireren, herbestemming met nieuwe functies te promoten en daarmee sloop tegen te gaan.

In 2019 konden we tijdens het Oogstfeest het honderdste lid van de digitale Stolpencommunity Vierkantdelers verwelkomen. In de samen met het NRF opgezette digitale community -stolpencommunity.nl- is er ruimte voor het stellen

van vragen, het delen van kennis, het aankondigen van stolp-gerelateerde events en het met trots tonen van verbouwingen en nieuwe aankopen. Inmiddels komen er per week één of twee nieuwe leden bij en is het kennisreservoir in 2019 dus aanzienlijk gegroeid. De leden zien elkaar ook op events.

3.5.2 Tenstoonstellingen en verhalenmiddagen

Het ambassadeurschap gaf ook in 2019 nieuwe, actieve en vaak jonge mensen een podium. Van alle ambassadeurs zijn professionele portretten gemaakt door fotograaf Kenneth Stamp. In de zomer 2019 is er van deze fotoserie een tentoonstelling gemaakt en geëxposeerd in Museumboerderij West-Frisia te Hoogwoud. Deze expositie is nogmaals getoond tijdens het stolpenoogstfeest. Meer dan 1000 mensen hebben de expositie bezocht en kennisgenomen van de bijzondere mensen die de stolpen bevolken, herbestemmen en onderhouden.

De ambassadeurs hebben uit eigen beweging met elkaar onderzocht wat hun rol als ambassadeur kan zijn. Het vertellen van verhalen was daar een onderdeel van. In januari 2019 was er een verhalenmiddag in Anna Paulowna, waar ambassadeurs hun verhaal vertelden en verhalen uit het publiek ophaalden. Bij de afsluiting van de fototentoonstel-

ling in september vond een tweede succesvolle verhalenmiddag plaats in Museumboerderij West-Frisia met vier bijzondere verhalen van stolpbewoners en liefhebbers. Ook hier waren circa vijftig mensen aanwezig.

De ambassadeurs constateerden dat het daadwerkelijk beleven van het stolpgevoel het best tot zijn recht komt bij een erfbezoek. In februari 2019 waren de ambassadeurs in dat kader te gast in het Polderhuis en in juli was er een openbaar erfbezoek bij de ambassadeurs in een stolp in aanbouw in Hoogwoud. Beide waren inspirerende bijeenkomsten. Er staat nog een aantal ambassadeurs op de nominatie om volgend jaar mee te doen.

3.5.3 Stolpencolleges

In 2019 zijn er vier stolpencolleges georganiseerd. Het collegeseizoen startte met het stolpencollege 'Levende stolperven: erfdelen en erfinrichting op zondagmiddag 28 april in de prachtige stolp De Nieuwe Proef te Spierdijk. Meer dan 45 mensen kregen een toelichting op het erfdelen door bewoners en ambassadeur Arie van den Brand. Vervolgens kreeg men een lezing over het belang van erven in stolpenland door Nicky Schuurman van Landschap Noord-Holland. Daarna volgde de rondleiding door de stolp en de boomgaard. Cees Vroegop van de POMologische vereni-

Ambassadeur Willemieke Ottevanger bij haar stolp in Sijbekarspel

ging Noord-Holland gaf bij de boomgaard een toelichting op het aanplanten van boomgaarden. Riet Vroegop gaf een presentatie over tuinarchitectuur en beplanting. Het geheel werd omlijst met een proeverij van producten van het erf.

Op zaterdag 20 juli vond het college 'Under construction' plaats: 'Jong leven voor oude stolp'.

Op de Herenweg 98 in Hoogwoud bliezen twee jonge ambassadeursstellen de verwaarloosde stolp nieuw leven in door er twee woningen in te realiseren. De vier wilden graag, nu ze volop aan het bouwen waren, hun kennis en ervaringen delen met hen die overwegen een stolp te kopen,

Stolpencollege in de boomgaard bij de Nieuwe Proef

te verbouwen of te restaureren. Het college werd gevolgd door circa dertig enthousiaste ‘aspirant-verbouwers’.

Op 17 augustus stelde de familie Duyvis haar prachtige rijksmonument, de duinstolp Boerderij Berwout, open voor het stolpencollege ‘Autarkisch verduurzamen van een beschermde stolp als uitdaging’. Besproken werd de uitdaging om een monumentale stolp autarkisch te verduurzamen en comfortabel leefbaar te maken, zonder de cultuurhistorische kenmerken te verliezen. Ook dit college was geheel volgeboekt. De familie Duyvis heette welkom en Peter van Zutphen leidde in. Architecte Martine Duyvis gaf haar visie op het verduurzamen van de duinstolp en een groter kader wat betreft visie en procedures rond verduurzamen werd geschetst door Steven Kalverdijk, beleidsmedewerker bij de Buch Erfgoed en Cultuurhistorie.

Het laatste college van 2019 vond plaats op 28 december en behandelde ‘De stolp in ontwikkeling’. Daar kwamen de kernwaarden ofwel de ‘ziel’ van stolp en erf aan bod. Iedereen werd welkom geheten door eigenaar en ambassadeur Ank van der Horst; daarna volgde een inleiding door Peter van Zutphen. De hoofdmoot was een presentatie over de ‘stolp in ontwikkeling’ van architecten Jan-Richard Kikkert en Debby Alferink. Er was ruimte voor discussie en daarna volgde een rondleiding door de jubilerende stolpboerderij

De Kleihorst van ambassadeur Ank van der Horst.

We sloten aan het eind van dit programma het jaar 2019 feestelijk af met een goede borrel.

3.5.4 Stolpenoogstfeest

Op basis van de positieve ervaringen van het drukbezochte stolpenoogstfeest in 2018 en omdat het in de beleidslijn van het driejarige project Stolpencommunity Vierkantdelers paste, werd door de projectgroep besloten het Oogstfeest ook in 2019 te organiseren op 4 oktober, met als thema ‘Stolp, erf en landschap’.

Het programma waar een kleine 100 deelnemers op hadden ingeschreven, bestond uit een openingswoord van BSNH-voorzitter Peter van Zutphen, de speech van gedeputeerde Zita Pels, twee lezingen waarvan de een meer landelijk beleidsmatig (Marinus van Dinthel, Erfgoed Zeeland) en de ander Noord-Hollands en praktisch (Jochem Koelemeijer tuin- en landschapsontwerper), de Stolpenquiz en ook de presentatie van het Stolpenmagazine en de uitreiking van de StolpAward, werden ondergebracht in het programma. Ook de presentatie van de samenwerking met Groene Grachten op duurzaamheid en de samenwerking met ECNH / Hogeschool InHolland kregen een plek in het programma.

*Stolpenoogstfeest
in oktober 2019*

Het intermezzo van dichter Arthur Lava met gezichten, humor en zang werd goed ontvangen en gaf de zaal weer energie. De ambachtelijke drukker/grafisch kunstenaar Harm Noordhoorn, die ter plekke op het podium een stolpenkunstwerk maakte dat later werd uitgereikt, droeg bij aan het succes van de middag.

De Stolpenquiz was wederom een mooie, gezellige en leerzame afsluiting en de opmaat naar de geslaagde borrel, waar het principe van ongedwongen kennismaken, kennisdelen en netwerken nog meer vorm kreeg.

Naar aanleiding van het Oogstfeest 2019 verschenen er twee artikelen in het Noord-Hollands Dagblad.

3.5.5 Magazine

Vanuit het project Stolpencommunity Vierkantdelers is het magazine 'De stolp' ook in 2019 in een oplage van 3500 stuks verspreid en op het Stolpenoogstfeest gepresenteerd en uitgedeeld. In december hebben alle Vrienden van de Stolp het blad (circa 1750) ontvangen en is het magazine op de website als bladerbare pdf op de website geplaatst. Daarnaast is het magazine gecontroleerd verspreid op de Woonbeurs, via winkels en via makelaars. Het magazine heeft een bredere doelgroep dan de Nieuwsbrief en is ook bedoeld om 'stolpenleken' te wijzen op de pracht van het stolpen-

landschap en het stolpenleven en hen ook te inspireren tot behoud van de stolpen als beeldbepalende icoon in het Noord-Hollandse landschap.

3.5.6 Pers

Er zijn in 2019 totaal vier artikelen over de stolpencommunity verschenen in het Noord-Hollands Dagblad, over de verhalenmiddag in Anna Paulowna, het stolpenoogstfeest, de Stolp Award en de stolpencolleges. Ieder artikel bereikt circa 45.000 lezers.

In de twee agrarische specials van Rodi media over de community-activiteiten zijn per editie circa 160.000 mensen bereikt. Hierdoor zijn op meerdere momenten in 2019 samen meer dan 210.000 mensen bereikt met inhoudelijke informatie over de Stolpencommunity Vierkantdelers.

3.6 Stolp Award

Tijdens het oogstfeest in oktober 2019 kwam voorzitter Peter van Zutphen woorden te kort om de enorme staat van dienst van Stolp Award winnaar Jan Groot te duiden. Een stolpenliefhebber van het eerste uur met een enorme kennis van stolpen én hun bewoners. Kennis die hij belangeloos en met liefde ter beschikking stelde aan de BSNH. De Groot, zelf afkomstig uit de Beemster, organiseerde jarenlang stol-

Stolp Award winnaar Jan Groot in persartikel Noord-Hollands Dagblad

Stolpenlezing door Mart Groentjes

penexcursies door de hele provincie. Ook heeft hij een indrukwekkend stolpenbeeldarchief aangelegd met foto's van zo'n 3000 stolpen met de familiegeschiedenis erbij. Hij deelde zijn kennis en inspireerde velen.

De Stolp Award bestaat – naast de enorme eer - uit een klein schilderij met een stolpenthema. Hij is sinds 1991 in totaal 38 keer uitgereikt als erkenning van de inspanningen voor behoud en herstel van de klassieke stolpboerderijen.

3.7 Lezingen en promotie op evenementen

In 2019 presenteerde de Boerderijenstichting Noord-Holland zich op verschillende evenementen. Met een informatiekraam tijdens de goedbezochte en warme Landbouwdag te Opmeer, tijdens de Texelse archeologie- en geschiedenisdag, bij de Erfgoedmanifestatie te Enkhuizen ter ere van de 75e verjaardag van Erfgoedvereniging Oud Enkhuizen en bij de twee open dagen van de POMologische Vereniging

Training communicatie en pr voor bestuursleden, adviseurs en externen.

Noord-Holland in hun collectie boomgaard te Middenbeemster. Want stolp en boomgaard gaan vaak hand in hand.

Voor de voorstelling 'Terug naar de Kersentuin' tijdens het theaterfestival Karavaan, gaf bestuurslid Anneke Zandt van de BSNH een speciale presentatie, aansluitend op het thema van de voorstelling van Greg Nottrot: hoe het verleden te verenigen met het heden. Daarnaast verzorgden Peter van

Zutphen en Mart en Anna Groentjes van de BSNH diverse lezingen voor historische verenigingen door heel Noord-Holland. Verschillende stolpexperts gaven een presentatie over stolpboerderijen en het belang van deze polderpiramides. Zo gaf Joop van Diepen twee lezingen in het voorjaar, een in Midwoud en een in Oud-Quadyck. Er was ook een speciaal radio-interview aan verbonden. In Oud-Quadyck werd hij op 27 maart geflankeerd door mevrouw Annelies Hoekstra van de gemeente Edam-Volendam, over het 'gewogen' in kaart brengen van karakteristieke panden.

3.8 PR en Communicatie

Met de komst van het nieuwe bestuurslid PR en communicatie, Ed Pielkenrood, kreeg de communicatiestrategie van de BSNH een nieuwe impuls. In het voorjaar was er een training voor bestuur, adviseurs en externen door bureau Kuperus & co, waar er nogmaals werd gekeken naar de communicatiedoelen van de BSNH. In aansluiting daarop werd het communicatiebeleidsplan voor de komende jaren aangenomen door het bestuur en kreeg de eerste grote verandering vorm. De lange naam Boerderijenstichting Noord-Holland Vrienden van de Stolp, die meer dan 30 jaar dienstdeed, werd verkort tot het meer praktische 'Boerderijenstichting Noord-Holland'. Als gevolg daarvan kwam er een nieuw

*Stand BSNH op open dagen
van de POMologische vereniging.*

logo. De complete nieuwe huisstijl wordt in 2020 geïmplementeerd.

Verdere aanzetten tot verbeteringen zijn gemaakt op onze website www.boerderijenstichting.nl, het uitzetten van meer digitale communicatie, het professionaliseren en digitaliseren van het jaarverslag, het vergroten van het persbestand en het maken van nieuw promotiemateriaal. Ook is er samen met Klaver Makelaardij een campagne opgezet om nieuwe stolpeigenaren over te halen 'Vriend van de Stolp' te worden, om te laten zien wat de BNHN doet en het belang van stolpenbehoud te onderkennen.

'Eigenaren houden van de piramides, van het landelijke en van de authenticiteit. Maar zij delen ook dezelfde behoeften aan kennis over de mogelijkheden van herbestemming van stolpen. Dit scheidt een band voor een nieuw sociaal netwerk met daarbijbehorende sociale contacten'.

Uit communicatieplan BSNH 2019

Herbestemming Broedersbouw in negen appartementen

Hoofdstuk 4

Advisering

De Boerderijstichting Noord-Holland adviseert op verschillende niveaus, variërend van advies in algemene zin op beleidsniveau richting provincie en gemeenten in Noord-Holland tot advies over individuele stolpen aan (potentiële) eigenaren en overheden.

De BSNH wil het draagvlak bij gemeenten en provincie vergroten voor ruimere herbestemmingsmogelijkheden met het doel nieuwe financiële dragers voor stolpen te creëren. Dat betekent nieuwe functies voor de stolp met respect voor en behoud van de typische karakteristieken. Dat biedt perspectief om stolpen een economisch verantwoorde toekomst te geven. Dit voorkomt op korte en lange termijn het probleem van verkrotting en/of sloop en draagt daarmee bij aan het behoud van het Noord-Hollandse stolpenlandschap. Deze filosofie vormt de kern van de algemene advisering.

Vanuit dezelfde optiek – inspiratie en herbestemming ter voorkoming van sloop - wordt in individuele gevallen geadviseerd. Daarbij worden ook cultuurhistorische, ruimtelijke en bouwkundige aspecten betrokken. In het algemeen pleit de Boerderijstichting Noord-Holland voor behoud boven vernieuwing. Daarbij sluiten we aan bij de gangbare erfgoedfilosofie. Ook de bouwkundige adviezen door onze

bouwkundig adviseur zijn gebaseerd op deze principes.

Er is in 2019 veel energie en kennis geïnvesteerd in de voorbereidingen voor de nieuwe Omgevingsverordening Noord-Holland, waarbij wat betreft de BSNH verruiming van herbestemmingsmogelijkheden centraal staat. Een ander kernpunt daarin is het door de provincie geïntroduceerde nieuwe begrip stolpenstructuren. Voorbeelden van stolpenstructuren zijn de stolpenlinten langs wegen en dijken in West-Friesland en in de grote droogmakerijen en de stolpenzwermen op de pleistocene kernen van Wieringen en Texel. Zonder individuele stolpen tekort te doen, omarmen we het begrip stolpenstructuren. Met de uitgangspunten ‘inspireren en herbestemmen met behoud van bestaande kwaliteiten’ sluiten we eveneens aan bij de filosofie van de nieuwe omgevingswet.

In 2019 adviseerden we diverse gemeenten en particulieren ten aanzien van behoud, verbouwing en herbestemming van stolpen. Daarbij resulteerde overleg met de gemeente Opmeer bijvoorbeeld in verruiming van de mogelijkheden voor herbestemming van stolpen en daarmee enige bescherming tegen sloop. Ook in de gemeente Hollands Kroon werd overlegd over herbestemmingsmogelijkheden van

stolpen. Processen van herbestemming en advisering bij overheden zijn vaak complex en langdurig. Ze zijn echter noodzakelijk om verkrotting en sloop structureel tegen te gaan.

‘Tezamen kunnen we nog sterker de schouders zetten onder het behoud van de stolpen. De stolpen waar u en ik zo trots op zijn, die belangrijke dragers van ons cultuurhistorisch landschap, verdienen een goede bescherming.’

Zita Pels, gedeputeerde Cultuur en Erfgoed van de provincie Noord-Holland

Hoofdstuk 5

Verkort financieel jaarverslag

5.1 Inleiding

Met de invulling van de ambities van de Boerderijstichting Noord-Holland in meerdere projectactiviteiten, groeit ook de behoefte aan een verhoging van de inkomsten. In 2019 kon de BSNH beschikken over een budget van circa € 100.000, deels door de donatiebijdragen te verhogen, deels door fondsen te werven en deels door het vruchtgebruik van een legaat uit 2017.

Dit was het tweede jaar van de Stolpencommunity Vierkantdelers, gefinancierd door diverse fondsen en de provincie Noord-Holland. De BSNH streeft ernaar dat de directe organisatiekosten op termijn gedekt worden door reguliere inkomsten uit ledenbijdragen, donateurs, sponsors, inkomsten uit advisering enzovoort. Projecten werken met projectbegrotingen en worden zoveel mogelijk gefinancierd door externe geldstromen. Bij deze projecten was er ook sprake van periodieke kostenrapportages en overzichten van de liquiditeiten. Daardoor was er voor het bestuur voldoende informatie voorhanden om tussentijds te kunnen bijsturen en de projecten financieel gezond te kunnen afsluiten.

5.2 Solide financiële basis

Ten bate van de uitvoering van het nieuwe beleid zullen kosten gemaakt worden zowel voor projecten als voor het

professionaliseren van basistaken binnen de organisatie. In principe werken alle projecten met een begroting, waarvan de batenkant voor een groot deel ingevuld wordt door externe financiering.

De verbetering van de inkomsten in 2019 is voor het overgrote deel gegenereerd door het positieve beleggings resultaat uit het legaat. Het versterken van de inkomsten uit continue stromen, waarvan de grootste post nu de Vriendenbijdrage is, blijft de financiële hoofddoelstelling. Op termijn moeten deze continue stromen de kosten van reguliere activiteiten dekken.

Met deze aanpak neemt het toekomstig bestuur een stevige verantwoordelijkheid gericht zowel op het realiseren van de ambities alsmede het bereiken van een gezonde financiële situatie, met een solide basis voor de toekomst.

5.3 Speerpunten voor 2020

Om de ambities te kunnen waarmaken vanuit een solide financiële basis hanteert het bestuur van de BSNH de volgende speerpunten voor 2020, gebaseerd op in gang gezette acties uit 2019:

- » begroting van 2020 koppelen aan een meerjarenbegroting
- » financiële afronding van de projecten 'Stolpencommunity Vierkantdelers' en 'Levende Stolperven'

- » verhogen van de reguliere donatie/contributie en het bedrag voor bedrijven eveneens verhogen
- » nieuwe subsidieaanvragen voorbereiden en indienen voor projecten
- » financiële strategie ontwikkelen voor het verhogen van inkomsten en het spreiden van soorten inkomsten: legaten, donateurs, adverteerders, subsidiegevers en sponsors.

5.4 Huidige fondsen

De tweejarige opdracht van de provincie Noord-Holland voor het project ‘Stolpencommunity Vierkantdelers’ liep in 2019 af. Op 29 december 2019 werd de laatste activiteit, een stolpencollege in een jubilerende stolp in Anna Paulowna, succesvol uitgevoerd.

De subsidie van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed werd in het voorjaar van 2019 afgerond en de overige subsidies zoals van het BPD cultuurfonds en TAQA cultuurfonds eveneens. Het Nationaal Restauratiefonds blijft ons in 2019 en 2020 nog ondersteunen op het project Stolpencommunity Vierkantdelers. Daardoor werd 2019 een jaar van opleveren en oogsten. Maar op basis van de opgebouwde relaties konden er ook weer plannen gemaakt worden om te oogsten: er werd een aanvraag bij het Waddenfonds en bij de Provincie

Noord-Holland voorbereid voor een driejarig project genaamd ‘Levende Stolperven in het waddengebied’. RCE, NRF, MOOI Noord-Holland, Visit Wadden, Boerderijstichtingen Friesland en Groningen en Holland Boven Amsterdam sloten zich aan bij de aanvraag als samenwerkende organisaties.

5.5 Algemeen

Dit verkorte financiële jaarverslag is opgesteld op basis van het financiële jaarverslag van Administratiekantoor Buys, het administratiekantoor dat het verslag heeft opgesteld vanuit de informatie die de BSNH heeft verstrekt en met inachtneming van de algemeen geldende regelingen van het BW Titel 9 Boek 2 voor Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen.

De BSNH heeft een ANBI-status sinds 1 januari 2013. De stichting voldoet met de downloadbare publicatie van dit jaarverslag en het financiële jaarverslag op haar website aan de voorschriften die ANBI stelt voor behoud van deze status. Bestuurders van BSNH ontvangen geen vergoeding voor hun bestuurstaken; desgewenst worden de voor hun bestuurstaken gemaakte onkosten vergoed, uitgezonderd de kosten die gemaakt worden voor het bijwonen van bestuursvergaderingen.

Balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	10.670		2.365	
Overlopende activa	1.652		15.521	
		12.322		17.886
<i>Liquide middelen</i>		278.647		285.802
Totaal activazijde		290.969		303.688

De jaarrekening is vastgesteld door het bestuur van de BSNH op de bestuursvergadering van 26 juni 2020.

Inkomsten

In 2019 is er € 70.703 aan inkomsten ontvangen. Dat is een forse stijging met € 39.110 ten opzichte van 2018 toen de inkomsten € 31.593 betroffen. Het verschil werd vooral gemaakt door het positieve resultaat uit de belegging van het

legaat en de opbrengsten van de Stolpencommunity Vierkantdelers. Daarnaast is er nog € 29.703 aan subsidie ontvangen voor het project Stolpencommunity Vierkantdelers.

Uitgaven

Ook in 2019 was het project Stolpencommunity Vierkantdelers verantwoordelijk voor het merendeel van de uitgaven: € 52.805. Een bewuste keuze van het bestuur om het meerja-

PASSIVA	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Eigen vermogen	270.007		278.932	
Eigen vermogen in verband met overdrachtsbelasting	14.626		-	
		284.633		278.932
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	2.560		6.593	
Overlopende passiva	3.776		18.163	
		6.336		24.756
Totaal passivazijde		290.969		303.688

renproject een kans te geven om te groeien. Dit leidde echter niet tot een negatief bedrijfsresultaat. Na de financiële lasten en de bijzondere baten tegen elkaar af te wegen resulteerde een positief bedrijfsresultaat van € 5.701.

Het bestuur streeft ernaar om de vaste jaarlijkse kosten te beperken tot het niveau van de reguliere jaarlijkse inkomsten uit de vriendenbijdragen en sponsoring.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de BSNH beloopt per 31 december 2019 een bedrag van € 284.633. Dit is € 12.719 meer dan in 2018.

Hoofdstuk 6

Huidige organisatie en toekomstperspectief

6.1 Bestuurssamenstelling en secretariaat

In 2019 bleef de bestuurssamenstelling voor het grootste deel van het jaar gelijk aan het bestuur dat in februari 2018 aantrad. Het bestuur is een 'uitvoerend' bestuur: het bepaalt niet alleen het beleid, maar voert dit ook gedeeltelijk zelf uit. Daarom hebben diverse bestuursleden thematische portefeuilles. In 2019 werd een nieuw bestuurslid ingeschreven met als belangrijkste focus 'pr en communicatie': communicatieadviseur Ed Pielkenrood. Een noodzakelijke aanvulling voor een organisatie die steeds meer naar buiten treedt. De samenstelling van het bestuur zag er 2019 als volgt uit:

- » Peter van Zutphen (voorzitter en portefeuille Stolpencommunity)
- » Henk de Visser (bestuurssecretaris)
- » Ralf van Etten (penningmeester)
- » Anneke Zandt (bestuurslid, portefeuille educatie, lezingen en excursie)
- » Wilma Eelman (bestuurslid, portefeuille advisering overheden en Nieuwsbrief)
- » Ed Pielkenrood (bestuurslid, portefeuille pr en communicatie).

Bijeenkomst bestuur, adviseurs, secretariaat en ambassadeurs en diverse andere stakeholders

Bestuursleden zijn onbezoldigde vrijwilligers. Zij nemen zelf uitvoerende taken op zich en worden daarin ondersteund door het secretariaat of door projectcoördinatoren die tijdelijk op zzp-basis worden ingehuurd.

Er vonden in 2019 zes bestuursvergaderingen plaats, op twee verschillende locaties:

30-01-2019	Bestuursvergadering te Stompeteren
22-02-2019	Bestuursvergadering te Stompeteren
24-04-2019	Bestuursvergadering te Stompeteren
21-06-2019	Bestuursvergadering te Stompeteren
30-08-2019	Bestuursvergadering te Stompeteren
15-11-2019	Bestuursvergadering te Anna Paulowna

De vergaderingen worden voorbereid door de voorzitter, bijgewoond door de bestuursleden en genotuleerd door de secretariaatsmedewerker. Voor extra toelichting en tussentijdse verantwoording, wordt soms een projectleider op specifieke onderdelen aan tafel uitgenodigd.

Secretariaat

De secretariaats taken van de stichting worden door Anna Groentjes uitgevoerd. Zij draagt zorg voor de beantwoording van vragen en doorverwijzing naar bestuursleden, adviseurs, community-leden en andere kennishouders. Telefonisch is het secretariaat op dinsdag en donderdag bereikbaar, maar via e-mail, Twitter en Facebook is de bereikbaarheid ruimer. Het secretariaat zorgt verder voor actualisering van de website (Boerderijstichting.nl), berichten via sociale media en voor mutaties en actuele ontwikkelingen in de Beeldbank van de Boerderijstichting Noord-Holland.

6.2 Organogram

6.2 Toekomstperspectief

Voor het behoud van stolpen is herbestemmen met andere dan agrarische functies de grote uitdaging. Eigenaren en potentiële eigenaren zijn de initiatiefnemers. Zij vormen ook de komende jaren een belangrijke doelgroep van de Boerderijstichting. Zij geven met elkaar betekenis aan het rentmeesterschap en besteden met elkaar jaarlijks tientallen miljoenen euro's aan onderhoud.

*Stolp met nieuwe generatie
eigenaren in Hoogwoud.*

In de volgende jaren richt de stichting zich naast eigenaren ook meer op alle Noord-Hollanders. Het gaat om hun gezamenlijke erfgoed. De gemaakte keuze om eigenaren en hun ambassadeurs meer en meer hierbij te betrekken biedt vele kansen. Het faciliteren van dit proces als organisatie is op gang en vraagt nog veel inzet.

De uitdaging is het overdragen van kennis en het stimuleren van kwaliteit. Uit de oogst van 2018 en 2019 blijkt dat het verdergaand professionaliseren en versterken van de organisatie is ingezet en de komende jaren nog veel aandacht zal vragen.

Het doel is om een onafhankelijke vrijwilligersorganisatie te blijven met een sterke organisatorische basis. En dat kunnen we niet alleen. Het belang van deze strategie wordt meer en meer onderkend, ook door overheden, die als partner met BSNH samenwerken. Zoals de provincie Noord-Holland, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Nationaal Restauratiefonds. Zij volgen - net als Stichting Agrarisch Erfgoed Nederland - met veel belangstelling de ontwikkelingen en ondersteunen de wijze waarop BSNH op innovatieve wijze hieraan werkt.

Colofon

De Boerderijstichting Noord-Holland is een particuliere organisatie van vrijwilligers, opgericht in 1988. De BSNH bezit geen vastgoed. De Boerderijenbeeldbank op onze website is een databestand van alle ons bekende stolpboerderijen. De BSNH heeft geen kennis over de eigenaar of status van deze boerderijen.

Contactgegevens:

Boerderijstichting Noord-Holland (BSNH)
Noordervaart 73
1841 GB Stompetoren
e-mail: info@boerderijstichting Noord-Holland
telefoon: 072-5816888
(dinsdag en donderdag van 9.00 tot 17.00)
info: boerderijstichting.nl
en stolpencommunity.nl

ANBI RSIN 816784905
KvK 41235378
BANK NL69 INGB 0000 3381 81

De Boerderijstichting Noord-Holland is een erkend algemeen nut beogende instelling (ANBI).

Scheningen c.q. giften kunnen hiermee, inclusief een verhoging van 25 procent, in principe geheel of gedeeltelijk in aftrek gebracht worden op het belastbaar inkomen. Bovenop een gift kan nog eens 25 procent extra van het bedrag in mindering worden gebracht, in totaal 1,25 maal het bedrag. Bovendien bestaat de mogelijkheid om in een testament een legaat of erfstelling op te nemen ten gunste van de Boerderijstichting Noord-Holland. Vanwege de ANBI-status is er daarmee een vrijstelling van erfbelasting.

Samenwerking

In 2019 groeide het netwerk van de BSNH gestaag. De stichting kan rekenen op een fors aantal vrijwilligers, die in verschillende rollen kennis toevoegen en de activiteiten ondersteunen. De Vrienden van de Stolp houden met hun bijdrage een substantieel deel van de BSNH in stand en ondersteunen zo het gezamenlijke doel. Ook bevriende bedrijven, die advertenties plaatsen en bij gelegenheid sponsoren, dragen daaraan bij. En steeds meer partnerorganisaties werken met ons aan het behoud van het stolpenlandschap, zowel met financiële middelen als met ondersteuning op het gebied van expertise en personele inzet. Door al deze samenwerkingen heeft de BSNH in 2019 aan kwaliteit en uitvoeringskracht gewonnen. Het bestuur van de Boerderijstichting Noord-Holland is hen daarvoor zeer erkentelijk. Bedankt allemaal!

Samenstelling en eindredactie:

Angeli Poulssen – Fresh Future

Redactie en beeldredactie:

Peter van Zutphen, Wilma Eelman,
Ralf van Etten, Ed Pielkenrood, Anneke
Zandt, Anna Groentjes, Ad Kikkert
en Angeli Poulssen

Vormgeving:

Curve Bureau voor
Grafische Vormgeving BNO

Fotografie

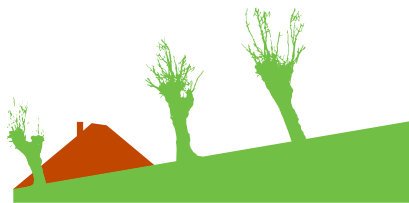
Kenneth Stamp (cover en pagina 5,
18, 20, 21, 22, 24, 34, 40 en 44)
Anna Groentjes
Mart Groentjes
BSNH
Tromp Makelaars

De BSNH werd in 2019 financieel ondersteund door:

Bedrijfsvrienden van de BSNH zijn:

**BOERDERIJSTICHTING
NOORD-HOLLAND**